

TTDI

Thai Tapioca Development Institute

มูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย

ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เป็นองค์การหรือสาธารณกุศล ลำดับที่ 381 ของประกาศกระทรวงการคลังฯ

วิทยานิพนธ์

อิทธิพลของความยาวท่อนพันธุ์ที่มีต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของ
มันสำปะหลัง 3 พันธุ์ ที่ปลูกในช่วงต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน

นางสาวสุขมาลย์ เลิศมงคล

บทคัดย่อ

การทดลองปลูกมันสำปะหลังที่แปลงเกษตรกร ต.ลาดตะเคียน อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี ทำในช่วงเดือนเมษายน 2544 ถึง กันยายน 2545 วางแผนการทดลองแบบ Split plot in RCB จำนวน 4 ซ้ำ ใช้มันสำปะหลังทั้งหมด 3 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 พันธุ์ห้วยบง 60 และพันธุ์ระยอง 5 ใช้ขนาดความยาวท่อนพันธุ์ 20 30 และ 40 เซนติเมตร

การทดลองในต้นฤดูฝน พบว่า เปอร์เซ็นต์ความงอกจะสูงกว่าการปลูกปลายฤดูฝน พันธุ์ที่มีความงอกสูงสุด คือ พันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 และพันธุ์ระยอง 5 ส่วนพันธุ์ห้วยบง 60 มีความงอกค่อนข้างต่ำ สำหรับท่อนพันธุ์ที่มีขนาดความยาว 20 30 และ 40 ซม. สามารถใช้ปลูกในต้นฤดูฝนได้ทั้ง 3 ขนาด เพราะมีความงอกสูงใกล้เคียงกัน แต่ในการปลูกปลายฤดูฝน ควรใช้ท่อนพันธุ์ที่มีความยาว 30 หรือ 40 ซม. เพราะท่อนพันธุ์ที่ยาว 20 ซม. ให้ความงอกประมาณ 70% ส่วนแขนงเฉลี่ยต่อต้นของมันสำปะหลังที่ปลูกในต้นฤดูฝนจะสูงกว่าปลายฝน ซึ่งพันธุ์ระยอง 5 และพันธุ์ห้วยบง 60 ให้จำนวนแขนงต่อต้นสูงกว่าพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ทั้ง 2 ฤดู ส่วนท่อนพันธุ์ที่ยาว 30 และ 40 ซม. ที่ปลูกต้นฤดูฝน จะให้จำนวนแขนงต่อต้นใกล้เคียงกัน ถึงแม้ว่าจำนวนหัวเฉลี่ยต่อต้นของมันสำปะหลังที่ปลูกต้นฤดูฝน จะสูงกว่าการปลูกปลายฤดูฝน แต่ความยาวของท่อนพันธุ์ที่ใช้ปลูกไม่มีผลทำให้จำนวนหัวต่อต้นแตกต่างกันทั้ง 2 ฤดู

ผลผลิตหัวสดเฉลี่ยของมันสำปะหลังที่ปลูกปลายฝน (5,497.3 ก.ก./ไร่) สูงกว่ามันสำปะหลังที่ปลูกต้นฤดูฝน (5,040.9 ก.ก./ไร่) เช่นเดียวกับผลผลิตหัวแห้ง โดยที่พันธุ์ห้วยบง 60 ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 และพันธุ์ระยอง 5 ทั้ง 2 ฤดูปลูก ในขณะที่ความยาวท่อนพันธุ์ไม่มีผลต่อผลผลิตหัวสด และผลผลิตหัวแห้ง นอกจากนี้ปริมาณแป้งของมันสำปะหลังที่ปลูกต้นฤดูฝน (25.3%) สูงกว่าปริมาณแป้งที่ปลูกปลายฤดูฝน (24.4%) โดยต้นฤดูฝนพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 และ พันธุ์ห้วยบง 60 ให้ปริมาณแป้งสูงกว่าพันธุ์ระยอง 5 แต่ปลายฤดูฝนพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ให้ปริมาณแป้งสูงสุด ในขณะที่พันธุ์ระยอง 5 ให้ปริมาณแป้งต่ำสุด ส่วนท่อนพันธุ์ที่ยาว 40 ซม. ให้ปริมาณแป้งสูงกว่าท่อนพันธุ์ที่ยาว 30 และ 20 ซม. เมื่อปลูกต้นฤดูฝน แต่จะตรงกันข้ามเมื่อปลูกปลายฤดูฝน ท่อนพันธุ์ที่ยาว 20 ซม. จะให้ปริมาณแป้งสูงกว่าท่อนพันธุ์ที่ยาว 30 และ 40 ซม.